Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
amsterdam.nl/TAC

Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC)

Retouradres: Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam

B&W - voor deze het dagelijks bestuur van
het stadsdeel Noord
t.a.v. 5.1,2,e
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Datum 12 juli 2022

Behandeld door 5.1,2,e
Telefoon 5.1,2,e
secretariaatTAC@amsterdam.nl

Onderwerp TAC-preadvies Meidoornweg 85 herontwikkeling scholenlocatie

Geachte 5.1,2,e

Op 5 april 2022 heeft u in het kader van de voorbereiding bestuurlijke besluitvorming een preadvies gevraagd voor de herontwikkeling scholenlocatie Meidoornweg 85 te Amsterdam Noord. Aangezien het hier gaat om een initiatief in de Hoofdgroenstructuur, is een advies van de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) vereist. Dit advies vormt een noodzakelijk onderdeel van de toetsing aan de uitgangspunten van de Structuurvisie door B&W. De TAC is gehouden haar adviezen te baseren op de richtlijnen die zijn vastgelegd in het instrumentarium voor de Hoofdgroenstructuur van de 'Structuurvisie Amsterdam 2040 - Economisch sterk en duurzaam'.

In een eerder stadium heeft de TAC geadviseerd over het bestemmingsplan Oud Noord op 30 januari 2009, over de fietsbrug Noord-Hollands Kanaal op 12 juni 2018 en een preadvies gegeven voor de herontwikkeling scholenlocatie op 13 januari 2021.

Beleidskader

Een deel van het plangebied valt volgens de Structuurvisie Amsterdam 2040 onder het groentype 'corridor'. Bij de toetsing op inpasbaarheid worden de volgende voor dit groentype geldende richtlijnen gehanteerd:

Corridor	
Gebruik, gewenste beleving	Verplaatsing wandelend of per fiets via een bij voorkeur natuurlijk ingerichte groene parkstrook. Tevens ecologische verbindingszone. Meer dan bij groene routes heeft de groene corridor ook het karakter van een park- of natuurstrook.
Gewenste zonering	Combinatie van groene route en ecologische verbindingszone.
Type beheer	Groene route intermediair, ecologische verbindingszone extensief.
Ontsluiting	Ecologische verbindingszone niet of zeer beperkt ontsloten. Groene route is optimaal ontsloten.
Bezoekersdruk	Niet of zeer beperkt (ecologische verbindingszone) Hoog (op de begeleidende wandel- en fietspaden).
Voorbeelden	Oeverzone Ringvaart Haarlemmermeerpolder (Groene AS), westoever Zeeburgereiland + aangrenzend deel Diemerzeedijk, Ringvaartoever bij Flevopark, strook langs Noordhollandsch kanaal.
Beleidsintentie	De ecologische verbindingszone wordt optimaal ingericht voor de betreffende doelsoorten, is niet of nauwelijks toegankelijk, maar wel goed zichtbaar. De groene route is aantrekkelijk voor wandelaars en fietsers, geeft een goed zicht op de ecologische verbindingszone.
Inpasbare voorzieningen	Ecologische zone: Geen. Groene route: kleinschalige recreatieve en op de natuur gerichte elementen: picknicktafel, bankje, informatiebord, uitkijkplatform, vogelkijkscherm. De corridors mogen niet (verder) worden doorsneden met infrastructuur of anderszins hun kwaliteit als groene route annex ecologische verbindingszone verliezen. Als er privétuinen binnen de corridors vallen dan mogen deze niet worden verhard.

Het plan

Tussen de Van der Pekbuurt en het NH-Kanaal in Amsterdam Noord ligt aan de Buiksloterweg het schoolgebouw van de 'De Nieuwe Havo'. De school is gesitueerd ter plaatse van het voormalige Laanweggebied, een statige lommerrijke laan met villa's en herenhuizen in de voormalige polder Buiksloterham. Door deze bebouwing is het Laanweggebied in tegenstelling tot de rest van de polder niet opgehoogd waardoor dit gebied in een 'kuil' kwam te liggen tussen de 'nieuwe' Van der Pekbuurt en de veel oudere dijk langs het NH-Kanaal. Vanwege de slechte waterhuishouding is begin jaren '60 alle bebouwing in de kuil gesloopt en het gebied alsnog opgehoogd. Na enkele tijdelijke functies is midden jaren '80 op deze locatie De Nieuwe Havo gerealiseerd en aansluitend enkele woonblokken langs de Meidoornweg. De resterende ruimte is als groengebied ingericht, met een uitbreiding van het Meidoornplein tot aan het nieuwe schoolgebouw. In de loop der jaren is een groot deel van dit groengebied getransformeerd (zoals het Cruijff-court), verdwenen (zoals tijdelijke bebouwing), of verwaarloosd (zoals bij entree van De Nieuwe Havo). De bestaande groene inrichting rond De Nieuwe Havo is hierdoor meer het resultaat van een serie 'incidenten' uit het verleden, dan van een duurzaam groenbeheer.

De Nieuwe Havo is net als het Bredero Beroepscollege en het Vox College aan de Meeuwenlaan onderdeel van de stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam (VOvA). De VOvA heeft momenteel vergevorderde plannen om bovenstaande scholen samen te voegen in een nieuw gebouw op de locatie van De Nieuwe Havo. Hoewel nog geen 40 jaar oud blijkt dit gebouw constructief en bouwkundig niet aanpasbaar aan de huidige eisen voor duurzaamheid en nieuwe inzichten over onderwijs. Mede vanuit duurzaamheid wordt het nieuwe gebouw veel compacter dan het bestaande gebouw. Hierdoor neemt de netto footprint af, maar ook de bruto footprint omdat voor voortgezet onderwijs geen omheinde buitenruimte nodig is. Door deze afname kan de vernieuwing van De Nieuwe Havo gecombineerd worden met aanvullende onderwijs- en sportvoorzieningen die vanuit 'Oud Noord' noodzakelijk zijn. Concreet betreft dit nieuwbouw voor de Montessorischool, die nu nog aan de Azaleastraat is gevestigd, en een zelfstandige sporthal waarin de drie benodigde gymzalen voor beide scholen worden samengevoegd.

In het stedenbouwkundig plan voor de nieuwe onderwijs- en sportvoorzieningen op de locatie van De Nieuwe Havo is de bestaande groenverbinding langs het NH Kanaal zo veel mogelijk gerespecteerd. Om de relatie tussen de groenverbinding en het groen in de openbare ruimte van de Van der Pekbuurt te versterken zijn in het stedenbouwkundig plan twee extra verbindingen voorgesteld tussen de nieuwe bouwblokken. Door deze verbindingen, tussen POschool en sporthal als doorzicht en tussen sporthal en VOschool ook als looproute, bewust (veel) breder te maken ontstaat ruimte voor een groene invulling die kan aansluiten op het bestaande en nieuw

aan te leggen groen op het Meidoornplein. Om dit te bereiken is een herschikking van het aanwezige groen noodzakelijk. In totaal gaat het om drie gebouwen: een POschool (30 x 50 meter footprint), een sporthal (46 x 50 meter) en een VOschool (34 x 50 meter). Onder de streep neemt het groenareaal (inclusief verharding voor de looproutes) in het plangebied echter toe en doordat dit groen ook meer betekenis krijgt voor de buurt ook de toekomstwaarde van dit groen: 6.350 m2(nieuw groen) – 1.750 m2 (vervallen groen in Hoofdgroenstructuur) – 1.000 m2 (buitenruimten primair onderwijs in Hoofdgroenstructuur) = + 3.600 m2 groen. Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het eerder voor het advies voorgelegde plan is het schrappen van het woonprogramma en de andere positionering van de bebouwing waardoor een open verbinding met het Meidoornplein wordt gecreëerd.

Advies

Op grond van de door u verstrekte informatie (Memo Herontwikkeling locatie De Nieuwe Havo Noord, bijlage landschappelijke en groencontext Meidoornscholenlocatie, presentatie herontwikkeling Meidoornweg 85 locatie 13 april 2022) constateert de TAC dat de herontwikkeling van de scholenlocatie inpasbaar is in de Hoofdgroenstructuur.

Met dit tweede preadvies is een belangrijk stap gezet door het beoogde woonprogramma te schrappen op deze locatie. Daarmee is een deel van de druk op de locatie weggenomen en ontstaat er meer ruimte voor verbinding tussen de kanaalzone en de buurt. Bovendien wordt hierdoor geen programma toegevoegd van functies die niet inpasbaar zijn in de Hoofdgroenstructuur. Het schoolprogramma was al aanwezig op deze locatie toen de Hoofdgroenstructuur werd ingesteld, bovendien is deze grotendeels buiten de Hoofdgroenstructuur begrenzing gelegen. Het vraagstuk gaat daarom nu veel meer over een zorgvuldige inpassing in plaats van over toevoegen van programma. We constateren dat bij de voorgelegde inpassing er sprake is van een positief saldo voor het aanwezige groen. Groen dat met de juiste inrichting Hoofdgroenstructuur waardig zou kunnen zijn.

Om de kwaliteit van het aanwezige groen te garanderen, ook op langere termijn, zijn de volgende noties van belang. In de buitenruimtes voor de PO-school is sprake van de uitgangspunten 50 % onverhard en openbaar toegankelijk. Beide aspecten zijn belangrijk voor het kwalitatieve oordeel over het groen. Deze uitgangspunten dienen daarom in het vervolg van de planvorming te worden vastgelegd. Met de verdeling van de entrees over de verschillende zijdes van de blokken wordt er een spreiding van de gebruiksdruk gerealiseerd. Tevens zorgt dit voor een levendige zijde in het park, een toevoeging die zeker in de avonduren van waarde kan zijn, temeer omdat het gepaard gaat met zichtbaarheid vanaf het Hagedoornplein. Het vraagt wel, en dat geldt niet alleen voor de entree van de sporthal, om een goede inpassing op maaiveld en beheer ten aanzien van bijvoorbeeld fietsparkeren. Van beide hebben we op basis van de aangeleverde informatie nog geen oordeel kunnen vormen. De consequentie van het knippen van de drie volumes is meer transparantie in deze zone. Dit beeld dient wel in de toekomst behouden te blijven en niet door het later plaatsen van hekken te worden belemmerd. Er ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid bij de gebruikers om de beoogde kwaliteitsimpuls voor het groen in stand te houden.

Kwalitatief zal pas in een volgende fase een eindoordeel geveld kunnen worden, mede omdat een ecologische quickscan ontbreekt op basis waarvan huidige en toekomstige groenwaarden inzichtelijk zijn gemaakt. Op meerdere onderdelen zien we kansen om met een groen ontwerp kwaliteit toe te voegen, namelijk bij het schoolplein, de buitenruimte bij het kinderdagverblijf, het Spanjeplein en de toepassing van groene daken en gevels bij de bebouwing, zonder dat dit noodzakelijkerwijs deel uitmaakt van de Hoofdgroenstructuur.

Het compacter en meer richting Meidoornweg situeren van het gebouwde programma kan resulteren in een robuustere groenstructuur langs het Noord-hollands Kanaal. Het bijgevoegde kaartbeeld illustreert dit ook. De breedte van de groenstrook die gesuggereerd wordt tussen nieuwbouw en kanaal is fors en zou daarmee de groenstructuur als geheel inderdaad robuuster maken. De wijze van ontsluiting van de gebouwen zal echter van grote invloed zijn op het groen ter plekke. De intentie om de gebouwen (gedeeltelijk) langs de corridorzijde te ontsluiten vraagt om een ontwerp waarin paden, routes, fietsparkeren en dergelijke zijn opgenomen. Dit ontwerp is bepalend voor de vraag of dit tot een kwaliteitsimpuls en uitbreiding of juist tot een aantasting van de Hoofdgroenstructuur leidt. Het schrikbeeld van een zee van geparkeerde en rondslingerende fietsen doemt al snel op. Inpandig parkeren voor zowel bezoekers als gebruikers heeft in die zin de sterke voorkeur. De relatie met de Meidoornweg, van waar de leerlingen voornamelijk zullen komen, is daarbij relevant. Het gaat daarom niet uitsluitend over de gebouwen en hoe die zich tot het groen verhouden, maar door de hoge gebruiksintensiteit van de gebouwen nog meer om de beoogde functies en de daarmee gepaard gaande mobiliteit en hoe die zich tot het groen verhouden. De overgang van het schoolterrein naar de openbare parkomgeving vraagt hierbij specifieke aandacht. Het sportthema kan hierbij mogelijk een verbindend element vormen.

In de saldoberekening voor het groen wordt uitgegaan van toevoegen aan de Hoofdgroenstructuur en het aanpassen van de begrenzingen van de Hoofdgroenstructuur. Dat valt niet binnen het mandaat van de TAC, uitsluitend de gemeenteraad kan tot dergelijke aanpassingen besluiten. Wel constateert de TAC dat de huidige begrenzing van de Hoofdgroenstructuur op deze locatie vragen oproept en dat deze opgave kansen biedt om deze te actualiseren. Tegelijkertijd constateert de TAC dat hier een groot programma wordt voorgesteld in de Hoofdgroenstructuur dat voortkomt uit een behoefte die het projectgebied overstijgt en waarvoor blijkbaar in de bestaande omgeving geen ruimte wordt of kan worden geboden. Met de toenemende druk op de schaarse ruimte, is de Hoofdgroenstructuur in die zin helaas steeds vaker doelwit.

Hoogachtend,

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e TAC

Technische Adviescommissie
Hoofdgroenstructuur